

Náročný výcvik

K přezbrojení velení vybralo 6. peruť, která měla s útoky na pozemní cíle bohaté zkušenosti. Dosud létala na lehkých bombardérech Bristol Blenheim doplněných dvouplošníky Gloster Gladiator, a musela tedy projít důkladným přeškolením a výcvikem ve střelbě z kanonů. Proto se v dubnu 1942 přesunula na týlovou základnu Shandur a několik týdnů zde testovala nové stroje. Velitel jednotky major Donald Weston-Burt uvedl: „*Pokud pilot vypálil svůj první pár granátů táže 40 mm na 1 000 yardů, mohl přesně vystřelit ještě dvakrát, než se musel odpoutat. Není přehnané říci, že každý dobrý pilot by měl zasáhnout svůj cíl jedním nebo dvěma granáty při každém útoku.*“ Piloti jim říkali „Flying Can Opener“ (létající otvírák konzerv). Do bojové zóny 6. peruť odlétla 4. června a jejím domovem se stalo letiště Gambut. Němci pár dnů předtím zahájili svou další ofenzivu a Rommelovy tanky byly v pohybu.

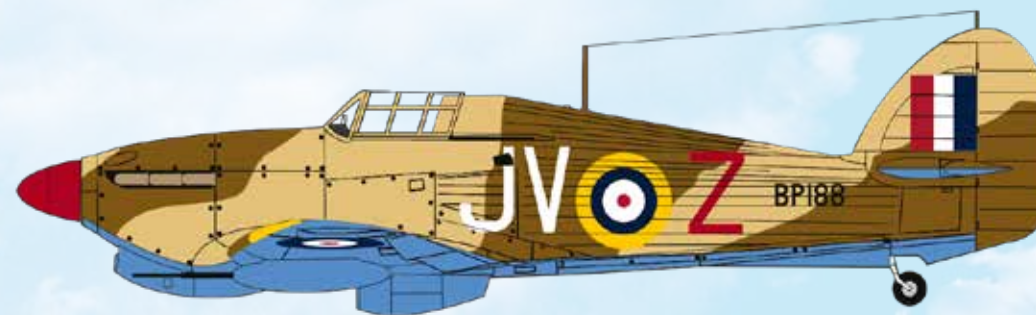
Do první akce vzlétla dvojice pilotů už 7. června, protože ale žádné vhodné cíle nenašli, vrátili se na základnu. První tank se podařilo zničit příští den, kdy Roger Porteous vedl útok na nepřátelský konvoj západně od Bir Hakeimu. Několik dalších tanků piloti ohlásili jako poškozené. Dva hurricany ale srazila z oblohy hustá protiletadlová palba. Kapitán Alan Simpson vyskočil na padáku a po pár dnech se z pouště vrátil pěšky, stejně tak jako poručík Anthony Morrison-Bell, který nouzově přistál. Jednotka byla v jednom kole i v následujících dnech. Bohužel došlo i k tragické chybě, když 12. června zaútočila na vlastní jednotku a zničila dva obrněné vozy a jeden

tank. Kolem poledne 16. června trojice pilotů narazila na německé obrněnce a ohlásila, že zapálili tři Panzery III a jeden Panzer IV. Kapitán Pip Hillier útočil z tak nízkého letu, že o jeden zavadil a urazil si o věž ostruhové kolečko. Britské zdroje Hilliera označují za první protitankové eso a do své smrti v září jich zničil nejméně osm.

Postup německých panzerů se jim však zbrzdil nepodařilo a 21. června Rommel obsadil dlouho vzdorující Tobruk. Pak boje na nějakou dobu utichly. Piloti dále získávali zkušenosti se svými stroji a postupně vypracovávali nejlepší taktiku pro útok. Létali většinou nízko, jen asi 20 až 40 m nad zemí, a pokud to šlo,

Do testování protitankových hurricanů s kanony se zapojil i slavný stíhač James Carey, který sestřelil celkem 28 nepřátelských letounů

Hawker Hurricane Mk.IID v pouštní kamufláži z jara 1942

vždy směrem proti bokům nebo zadní části tanků. Piloti se učili pálit v krátkých dávkách, často jen jednu či dvě rány, aby šetřili munici. V poušti šlo tanky zpozorovat už na velkou vzdálenost a maskování příliš nefungovalo. Každý přesun provázela mračna zvířeného písku a piloti hurricanů cíl většinou viděli už z dálky.

Velení RAF brzy pochopilo, že je ale musí chránit před nepřátelskými stíhači, neboť kanony zatížený stroj nemá v souboji s německými Bf 109 F prakticky žádnou šanci. Do konce srpna 6. peruť nárokovala zničení 26 tanků, 31 obrněných polopásových transportérů a mnoha dalších typů vozidel. Třetí záříjový den vedl major Donald Weston-Burt formaci šesti hurricanů a osobně zasáhl tři tanky typu Panzer III. Jeden z jeho podřízených Kurt Levine zničil

osmikolový obrněný vůz, zatímco ostatní zasáhli ještě dva tanky a nákladní auto. K neobvyklému incidentu došlo 15. října, kdy jednotka napadla dva německé tanky, identifikované jako kořistní M3 Stuart, a oba byly zničeny. Když Britové na podzim zahájili svou ofenzivu u El Alameinu, jednotka se opět zapojila do intenzivních bojů. Velení RAF uvedlo, že 24. října nárokovala zásahy na 18 tancích, ale německé záznamy potvrzují jen sedm zničených a pět těžce poškozených obrněnců přičítaných útokům ze vzduchu. Jednotka nepřišla ten den o žádný stroj. Major Weston-Burt popisoval jeden útok během bitvy u El Alameinu: „*Byl jsem poslán se šesti Hurricane Mk.IID na cíl tvořený 15 tanky a dvěma polopásky. Našli jsme je, zaútočili a způsobili značné škody. Osobně jsem nahlásil tři tanky jednoznačně zasažené.*“

Protitankové žně

Odpoledne 2. listopadu vedl velitel peruť major Don Weston-Burt jednotku do dalšího úspěšného útoku, během kterého zničila řadu nákladních aut a dva italské tanky M13, podporučík Zillersens dostal další a třetí společně zlikvidovali nadporučík MacDonald a četař

Day. Dobře pancéřovaný německý Panzer IV rozstřílel nadporučík Carswell, který přidal ještě obrněný transportér. Podle jednoho dokumentu v rámci bitvy u El Alameinu hurricany všech verzí údajně zničily 39 tanků, 212 nákladních vozidel a 42 děl. Vše během 842 letů

za cenu 11 ztracených letců. Mezi nejlepší lovce tanků se zařadil major Donald Weston-Burt, který brzy obdržel Letecký záslužný kříž DFC, v jehož citaci se uvádělo: „*Tento důstojník vedl svou peruť s velkou vervou při nedávných útocích v přízemní výšce na nepřátelská obrněná bojová vozidla a mechanizovanou dopravu. Při jedné příležitosti zásah jeho peruť zabránil útoku na francouzskou jednotku. Prokázal velkou odvahu a zručnost.*“

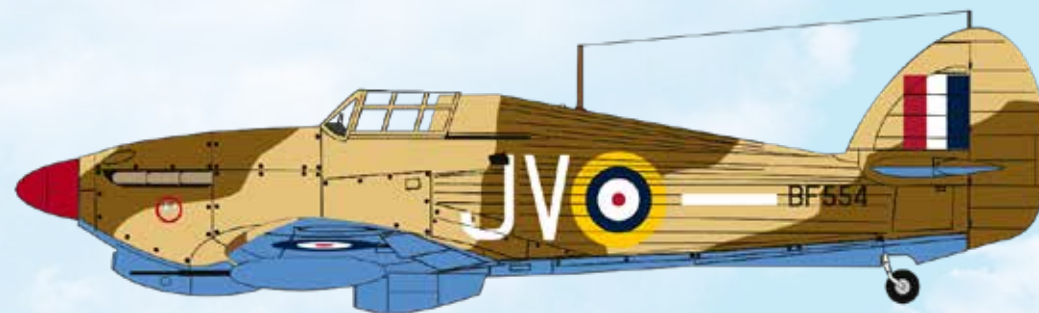
Mezi další protitanková esa patřil kapitán Philip Hillier, který nahlásil zničení nejméně osmi tanků a 11 dalších vozidel, za což rovněž obdržel DFC. Ztráty se už podařilo omezit a jednotka svým dílem přispěla k vítězství spojenců. Stále se ale potýkala s nedostatkem Hurricaneů Mk.IID a v prosinci ji velení muselo stáhnout z bojů. K doplnění výzbroje dostala i starší stroje verze Mk.IIC. S těmi pak podnikala hlavně hlídky v týlu a nad pobřežím. Teprve v únoru byla opět plně přezbrojena na protitankové děčka a v březnu se zapojila do ofenzívy na Marethově linii. Zde ale čelila mimořádně husté protiletadlové palbě. Dne 10. března vzletla jednotka ze základny v Castel Benito (Tripolis) k dalšímu útoku. Po návratu její příslušníci nahlásili zničení šesti tanků, 13 obrněných transportérů a deseti nákladáků bez ztrát pilotů v dané akci. Velitel peruť major Weston-Burt vzpomínal, že měl takovou radost z úspěchu, že měl v úmyslu provést vítězný přelet nad letištěm, ale jeho rozum zvítězil, což mu pravděpodobně zachránilo život. Po přistání se zjistilo, že jeho letoun má v levém nosníku křídla otvor o průměru devíti palců (23 cm). Křídlo tedy jen tak tak drželo, protože v tomto místě byl nosník široký přibližně deset palců (25,4 cm).

Efekttní letový záběr Hurricaneů Mk.IID trop od 6. peruť z léta 1942. Právě tato jednotka si na konto připsala největší úspěchy v protitankovém boji

Brzy se ale udála opravdová pohroma. Krátce po poledni 25. března přišla zpráva, že se v oblasti El Hammy nachází mnoho německých tanků. K útoku na ně vzletlo deset letounů, které však po přiletu k cíli přivítala nevídaně hustá palba protiletadlových zbraní. K zemi šlo postupně hned šest strojů. Všichni piloti ale jako zázrakem vyvázli živí a postupně se vrátili k jednotce. Už 7. dubna vzletlo jedenáct letadel do oblasti Gabès. Při přiblížení k cíli se rozpoutalo doslova peklo, protiletadlová obrana vytvořila palebnou clonu, zničila šest hurricaneů a o život přišli tři piloti. Podařilo se zničit jen jeden tank a dva polopásové transportéry SdKfz. Boje pokračovaly s mimořádnou zuřivostí a do konce týdne ztráty čítaly 15 strojů. To jednotku prakticky vyřadilo z dalších operací.

Stroje se více méně osvědčily. O počtu zničených tanků však panují pochybnosti a oficiální zdroje uvádějí protichůdná čísla. Jeden z příslušníků jednotky později tvrdil, že mluvil

Hurricane Mk.IID od 6. peruť RAF, léto 1942

s německým zajatým tankistou, který mu řekl, že z jeho roty 12 tanků napadených hurricaney bylo šest zničeno a úplně shořelo, zatímco všechny ostatní utrhly poškození. Doslova prý uvedl: „*Přilet britských tankobijců byl velkým*

překvapením a způsobil paniku, kdykoli se objevili.“ Po skončení bojů v severní Africe velení 6. peruť stáhlo z operací, dokud nemohla obdržet novou výzbroj, která dorazila v červenci 1943.

Na tanky s raketami

Vývoj letounu mezitím pokračoval. Výrobu opustily necelé tři stovky protitankových strojů typu D a pak navázala verze Hurricane Mk.IIE, později přeznačená na Mk.IV. Ta byla charakteristická novým univerzálním křídlem, které dovolilo nést jak protitankové kanony, tak mnohem účinnější neřízené rakety RP-3 ráže 76 mm, zavěšované po osmi. Ty byly velmi účinné proti pozemním cílům a říkalo se, že jedna salva má stejné účinky jako salva vypálená děly křižníku. Každá nesla hlavici o váze 27 kg, která za příznivých okolností dokázala prorazit i pancíř tanku. Odpalovala se buď po dvojicích, nebo všechny zároveň z rozměrné kolejnice, která ale značně zvyšovala aerodynamický odpor.

Pilot od 6. peruť hrdě pózuje před svým hurricaneem s mohutnými kanony ráže 40 mm pod křídly